SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1264

av Johanna Rantsi (M)

Stärkt registerkontroll vid arbete med äldre och andra särskilt utsatta grupper

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ytterligare åtgärder för att säkerställa att registerkontroller genomförs vid arbete med äldre och andra personer i särskilt utsatt ställning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förbättra tillgången till uppgifter om allvarliga brott begångna i länder utanför EU vid registerkontroll av personal som arbetar med särskilt utsatta grupper, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i det fortsatta arbetet med registerkontroller särskilt beakta behovet av uppföljande kontroller under pågående anställning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sexuella övergrepp är oacceptabla, inte minst när de sker mot personer som har svårt att försvara sig. Alla verksamheter där arbetstagare möter personer i särskilt utsatta grupper måste vidta åtgärder för att förhindra övergrepp och andra allvarliga brott.

I vårt samhälle finns flera grupper av människor som befinner sig i en särskilt utsatt situation. Det kan exempelvis handla om äldre personer med demens eller andra

sjukdomar som försämrar minnet eller förmågan att värna den egna tryggheten. Dessa personer ska kunna känna sig trygga med den personal som arbetar i deras hem eller på deras boende.

Tyvärr förekommer det fall av sexuella övergrepp och andra brott mot äldre inom äldreomsorgen, utförda av anställd personal. Hur stort mörkertalet är vet vi inte. Registerkontroller är därför en viktig åtgärd för att minska risken att personer som är olämpliga får arbeta med människor i särskilt utsatt ställning.

Det är välkommet att den moderatledda regeringen har stärkt skyddet för äldre och personer med funktionsnedsättning. Sedan den 1 mars 2026 finns ett tydligt lagstöd för arbetsgivare att begära utdrag ur både belastningsregistret och misstankeregistret inför anställning i bland annat äldreomsorgen. Möjligheten omfattar även vissa nya arbetsuppgifter inom en pågående anställning.

Regeringen har dessutom tillsatt en utredning som ska lämna förslag om obligatoriska registerkontroller och möjligheten till uppföljande kontroller under pågående anställning. Detta är viktiga steg för att stärka tryggheten för personer i särskilt utsatta grupper.

Samtidigt finns det anledning att fortsätta utveckla kontrollmöjligheterna. Det är viktigt att säkerställa att registerkontroller faktiskt genomförs och att arbetsgivare har tillräckliga verktyg för att upptäcka om en anställd begår allvarliga brott under pågående anställning.

En annan fråga gäller personer som tidigare har bott eller varit verksamma i länder utanför EU. I dag finns inte samma möjligheter att få fram uppgifter om allvarliga brott från dessa länder som genom informationsutbytet inom EU. Därför bör möjligheterna att förbättra det internationella informationsutbytet undersökas, där sådana uppgifter finns tillgängliga.

Det är samtidigt viktigt att registerkontroller genomförs rättssäkert och med respekt för den personliga integriteten.

Äldre och andra personer i särskilt utsatta grupper ska kunna känna sig trygga med den personal de är beroende av. Genom tydliga krav, bättre internationellt informationsutbyte och möjlighet till uppföljande kontroller kan skyddet stärkas ytterligare.

Johanna Rantsi (M)